

Periode 7: Waterbeheer

Ruimte voor de rivier
waterkwantiteitsbeheer

Waterbeheer

- ▶ Onderwerpen die besproken worden:
  - Waterkwantiteitbeheer (ruimte voor de rivier)
  - Ingrepen in het veld
- ▶ - Waterkwantiteitbeheer (ruimte voor de rivier)
- ▶ - Kribvakverlaging / beekbodemophoging
- ▶ - Hermeandering en vasthouden gebieds eigen water om verdroging tegen te gaan
- ▶ Retentiebekkens en bergbezinkbasins
- ▶ Helofyten
- ▶ Herstelwerkzaamheden gekoppeld aan KRW

opdracht

- ▶ Zoek uit wat met onderstaande onderwerpen wordt bedoeld;
- ▶ Kribvakverlaging
- ▶ Ruimte voor rivierwater
- ▶ Hermeandering
- ▶ Retentiebekkens
- ▶ Aankoppelen nevengeulen

Film ruimte voor de rivier

- ▶ <https://www.rijkswaterstaat.nl/water/waterbeheer/bescherming-tegen-het-water/maatregelen-om-overstromingen-te-voorkomen/ruimte-voor-de-rivier.aspx>
- ▶ Noteer alle ingrepen die tijdens de film behandeld worden!!!

Ruimte voor de rivier

- ▶ Ingrepen NL op 39 locaties
- ▶ Dijkverlegging
- ▶ Kribvakverlaging
- ▶ Obstakels verwijderen / verleggen
- ▶ Ontpoldering
- ▶ Afgraven uiterwaarden
- ▶ Zomerbedverlaging
- ▶ Hoogwatergeul aanleggen
- ▶ Retentiegebieden / waterbergingsgebied aanleggen
- ▶ Aankoppelen oude rivierarmen en/of nevengeulen

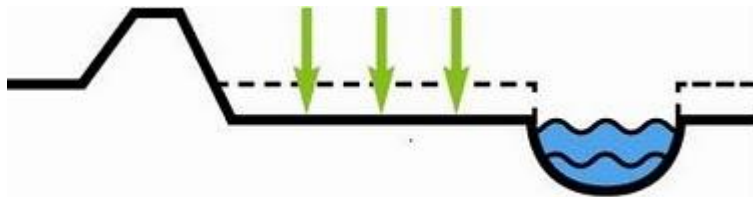
Waterkwantiteit, kribvakverlaging

VB Waterkwantiteitsbeheer:

Kribvakverlaging en uiterwaarden verlaging voor extra waterberging en vermindering opstuwende water.

(onderdeel: programma ruimte voor de rivier)

Bron: DLG.nl

Langsdammen

Ruimte voor de rivier

VB Waterkwantiteitsbeheer:

Aanleggen, aankoppelen / herstellen
nevengeulen (project ruimte voor de rivier)
en aanleggen retentiebekkens

Bron:kuperusengardenier.nl

Stedelijk waterbeleid: waterkwaliteit

VB Waterkwaliteitsbeheer:

Aanleg en ontwikkeling moeras-
helofytenfilters om waterkwaliteit
te verbeteren.

Bron: wikipedia.nl

Hermeandering, waarom?

Hermeandering, retentiegebieden, herstel oude meanders

Stedelijk waterbeleid: Waterkwantiteit

VB Waterkwantiteitsbeheer:

Hermeandering beken en oevers
overdimensioneren voor extra
waterberging.

Bron: landschapspartners.nl

Retentievijvers

Op bedrijventerrein Medel te Tiel wordt een steeds grotere oppervlakte verhard. Al het regenwater stroomt daarom sneller weg en de Linge moet al dit water afvoeren. Overtollig water wordt daarom opgeslagen in de retentievijvers “Dolfijn” en “Schildpad”.

De hedendaagse verstening van de particuliere tuin verdient ook aandacht: vermindering inzijgoppervlakte van regenwater ==> meer retentieruimte nodig.

Aanleg retentievijver langs beken voor extra opvang piekafvoeren.

Bergbezinkbassins

Een bergbezinkbassin is een zogenaamde randvoorziening in een rioolstelsel. Het is in feite een grote (dichte) betonnen bergingskelder die wordt gekoppeld aan het bestaande rioleringsstelsel. Met de bouw van een bassin wordt de inhoud van een rioleringsstelsel vergroot. Een groot voordeel hierbij is dat er tijdens hevige regenbuien minder vervuild water via een overstort in het oppervlaktewater terecht komt. Het bassin is zo aangelegd dat het alleen vol kan stromen bij een hoog waterpeil in de riolering.

Bron: royal haskoning & BMNED.

Stedelijk waterbeleid: waterkwaliteit

VB Waterkwaliteitsbeheer:

Verwijderen en saneren riool
overstorten om vermesting en
zuurstofloosheid watergang tegen
te gaan.

Bron:KNW.nl

Voorbeelden herstelwerkzaamheden gekoppeld aan KRW

Tabel 5 Samenvattend overzicht van de aanvullende maatregelen voor het Nederlandse deel van het Eemstroomgebied voor de perioden 2010 - 2015 en 2016 - 2027

Eems				
SGPB	Maatregelnaam	Eenheid	Totaal 2010 - 2015	Totaal 2016 - 2027
Aanpak puntbronnen				
	Aanpakken riooloverstorten	ha / stuks	67 / 4	
	Verminderen belasting rwzi	stuks	2	
	Afkoppelen verhard oppervlak	ha	3	
	Saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater	stuks	2	
Aanpak diffuse bronnen				
	Verminderen emissie nutriënten landbouw	stuks	1	
	Verwijderen verontreinigde bagger	ha	15	55
	Inrichten mest- / spuitvrije zone	km		20
Regulering waterbeweging en hydromorfologie				
	Verbr. watersyst, aansl. wetland / verlagen uiterwaard	ha	10	
	Verwijderen stuw	stuks	2	
	Vispasseerbaar maken kunstwerk	stuks	17	
	Verbreden / nvo; langzaam stromend / stilstaand water	km	44	78
	Verdiepen watersysteem (overdimensioneren)	ha	113	
	Overige inrichtingsmaatregelen	ha / stuks	2350 / 2	50 / -
	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	km	64	53
	Aanpassen waterpeil	ha		200
Overige maatregelen				
	Uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer	km / stuks	41 / 1	76 / -
	Financiële maatregelen	stuks	2	
	Aanleg zuiveringsmoeras	stuks		1
Uitvoeren onderzoek				
	Uitvoeren onderzoek	stuks	10	

Voorbeelden herstelwerkzaamheden gekoppeld aan KRW

Tabel 6 Samenvattend overzicht van de aanvullende maatregelen voor het Nederlandse deel van het Maasstroomgebied voor de perioden 2010 - 2015 en 2016 - 2027

Maas				
SGPB	Maatregelnaam	Eenheid	Totaal 2010 - 2015	Totaal 2016 - 2027
Aanpak puntbronnen				
	Opheffen ongezuiverde lozingen	stuks / jaar	9 / 24	
	Aanpakken riooloverstorten	stuks	83	
	Overige emissiereducerende maatregelen	ha / stuks	4 / 2	
	Verminderen belasting rwzi	stuks	12	13
	Afkoppelen verhard oppervlak	ha / stuks	332 / 3	118 / -
	Saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater	stuks	2	
Aanpak diffuse bronnen				
	Overige brongerichte maatregelen	stuks	1	
	Verwijderen verontreinigde bagger	ha / m ³ / stuks	1233 / 302000 / 1	
	Verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen	ha / stuks	1624 / 28	
	Inrichten mest- / spuitvrije zone	ha / km	62 / 697	60 / -
Regulering waterbeweging en hydromorfologie				
	Verbr. watersyst, aansl. wetland / verlagen uiterwaard	ha / km	264 / 6	296 / 11
	Aanpassen inlaat / doorspoelen / scheiden water	stuks	7	1
	Aanpassen waterpeil	stuks	2	3
	Vispasseerbaar maken kunstwerk	stuks	144	324
	Verbreden / nvo; langzaam stromend / stilstaand water	km	281	697
	Overige inrichtingsmaatregelen	ha / stuks	250 / 13	- / 2
	Aanleg nevengeul / herstel verbinding	km / stuks	17 / 19	29 / 48
	Vasthouden water in haarvaten van het systeem	stuks	3	
	WB21 maatregelen	ha	70	
	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	ha / km	18 / 385	- / 691
	GGOR maatregelen	ha	10790	18823